

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a(z)

55 725 11

KLINIKAI FOGÁSZATI HIGIÉNIKUS

SZAKKÉPESÍTÉS-RÁÉPÜLÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 55 725 11 számú, Klinikai Fogászati Higiénikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó *a.....(a szakképesítés OKJ azonosító száma és megnevezése).... szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet*

alapján készült.

II. A szakképesítés-ráépülés alapadatai

A szakképesítés-ráépülés azonosító száma: 55 725 11

Szakképesítés-ráépülés megnevezése: Klinikai Fogászati Higiénikus

A szakmacsoport száma és megnevezése: .1.. Egészségügy

Ágazati besorolás száma és megnevezése: ...1. Egészségügy

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 0,5 év

Elméleti képzési idő aránya: 50%

Gyakorlati képzési idő aránya: 50%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: Érettségi végzettség

 vagy iskolai előképzettség hiányában:

Bemeneti kompetenciák:

Szakmai előképzettség: Fogászati asszisztens szakképesítés

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: igen

Pályaalkalmassági követelmények: nem

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Fogászati higiénikus tevékenységek gyakorlati elsajátítása	Fogorvos, fogszakorvos, klinikai fogászati higiénikus 5 éves szakmai gyakorlat (felsőfokú végzettség/Pedagógia/Egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató)
Fogászati prevenció és szájhigiéné	Fogorvos, fogszakorvos, klinikai fogászati higiénikus 5 éves szakmai gyakorlat (felsőfokú végzettség/Pedagógia/Egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató)
Klinikai fogászati gyakorlat	Fogorvos, fogszakorvos, klinikai fogászati higiénikus 5 éves szakmai gyakorlat (felsőfokú végzettség/Pedagógia/Egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató)
Orálhigiénés tevékenységek	Fogorvos, fogszakorvos, szakirányú végzettség, min. 5év. gyakorlat (az EEKH által kiadott érvényes működési nyilvántartással rendelkező klinikai higiénikus) felsőfokú végzettség/Pedagógia/egészségügyi szaktanár

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Szájhigiénés eszközök

Parodontológiai eszközök,

V. A szakképesítés-ráépülés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszám 1 évfolyamos képzés esetén: 1120 óra (32 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszám szabadsáv nélkül 1 évfolyamos képzés esetén: 1008 óra (32 hét x 31,5 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszám 0,5 évfolyamos képzés esetén: 560 óra (16 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszám szabadsáv nélkül 0,5 évfolyamos képzés esetén: 504 óra (16 hét x 31,5 óra)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
		Összesen	7
	Összesen	14,0	
11192-12 Fogászati higiénikus tevékenység modul1	Orálhigiénikus tevékenység	3,5	
	Fogászati higiénés tevékenység gyakorlati alkalmazása		3,5
11193-12 Fogászati prevenció, szájhigiéné	Fogászati prevenció és szájhigiéné	3,5	
	Klinikai fogászati gyakorlat		3,5

A 2. számú táblázat „A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja” megadja a fent meghatározott heti óraszámok alapján a teljes képzési időre vonatkozó óraszámokat az egyes tantárgyak témaköreire vonatkozóan is (szabadsáv nélküli szakmai óraszámok).

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma
	Összesen	252	252
	Összesen	504	
11192-12 Fogászati higiénikus tevékenység modul	Orálhigiénikus tevékenység	126	0
	Konzerváló fogászati tevékenységek	34	
	Protetikai szájhigiénés tevékenységek	20	
	Parodontológiai és szájnnyálkahártya betegségek szájhigiénés kezelése	36	
	Gyermekfogászati szájhigiénés tevékenységek, fogászati egészségnevelés	36	
	Fogászati higiénés tevékenység gyakorlati alkalmazása	0	126
	Plakkretenciós területek elsimitás, anyag és eszközismeret, fogfehérítés		54
	Caries megelőzésének, parodontológiai és szájnnyálkahártya betegségek megelőzésének gyakorlati lehetőségei		72
11193-12 Fogászati prevenció, szájhigiéné	Fogászati prevenció és szájhigiéné	126	0
	Preventív fogászat. A caris megelőzésének lehetőségei és módszerei	26	
	Fogágy és szájnnyálkahártya betegségek megelőzésének módszerei	34	
	Prevenációs szemlélet a konzerváló és a protetikai ellátásban. Fogászati, iatrogén ártalmak	32	
	Fogszabályozási prevenció, fogazati rendellenességek. A fogászati prevenció célcsoportjai.	34	
	Klinikai fogászati gyakorlat	0	126
	Fogászati prevenció feladatok gyakorlati alkalmazása. Professzionális szájhigiénés kezelés		36
	Célcsoportok egészségnevelése		65
	Stomato-onkológiai szűrés. Szájsebészeti, parodontális műtétek utáni godozás, szájhigiénés kezelés		25

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11192-12 azonosító számú

Fogászati higiénikus tevékenysége

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A **11192-12** azonosító számú Fogászati higiénikus tevékenysége megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Fogászati higiénikus tevékenység	Protetikai szájhigiénés
FELADATOK		
Fogtömések finírozását, polírozását végzi	x	
Szájhigiénés kezelést végez és oktat konzerváló fogászati, protetikai, szájsebészeti parodontológiai, gyermekfogászati, fogszabályozási kezelések során	x	
Fogkő eltávolítását végzi	x	
Fogfehérítést végez	x	
Gyökérfelszín - simítást végez	x	
Egészségnevelő tevékenységet végez	x	
Prevenációs tevékenységet végez	x	
Szájhigiénés motivációt végez	x	
Fluoridos profilaxist végez	x	
Plakk-kimutatás végez	x	
Stomadontológiai szűrővizsgálatokban részt vesz	x	
Felismjéri a praecancerosus állapotokat	x	
Fájdalmat megfigyeli	x	
Lenyomatot vesz	x	
Környezet-, tűz-, munka-és balesetvédelmi szabályokat betart	x	
Fogkő eltávolítását végzi	x	
Fogfehérítést végez	x	
Egészségnevelő tevékenységet végez	x	
Prevenációs tevékenységet végez	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alkalmazott anatómia	x	
Orális patológia	x	
Állcsont, állkapocsizület betegségei	x	
Nyálmirigybetegségek	x	
Fejlődési rendellenességek	x	
Szájüreg daganatai	x	
Étrend szájüreg-, fog és fogágybetegségeknél	x	
Tápanyagszükséglet hiányos fogazat esetén	x	
Fogtisztítás, szájhigiéné eszközei, anyagai	x	
Fogínykezelés eszközei, műszerei	x	
Fogkőeltávolítás eszközei, műszerei	x	
Szájhigiénés demonstrációs eszközök alkalmazása	x	
Finírozás, polírozás	x	
Fogtömések esetén szájhigiénés kezelés, oktatás	x	

Fogpótlások esetén szájhigiénés kezelés, oktatás	x	
Szájhigiéné lehetőségei szájnyalkehártya betegségek esetén	x	
Szájhigiéné , gyógyszeres kezelés alkalmazása fogágybetegség esetén	x	
Fogászati egészségnevelés	x	
Szájhigiéné, helyes táplálkozás	x	
Plakk kimutatása	x	
Barázdazárás	x	
Fluoridprevenció	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű íráskészség, fogalmazás írásban	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű beszéd-készség	x	
Szájhigiénés eszközök használata	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szakmai elhivatottság	x	
Türelem, nagyfokú empátia	x	
Határozottság, megbízhatóság	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Közérthetőség	x	
Határozottság	x	
Konfliktus és stressztűrés	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	
Problémamegoldó, gyakorlatias	x	

1. Orálhigiénés tevékenységek tantárgy

128 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

Magasan képzett egészségügyi szakember képzése, aki a fogorvosi team tagja. Preventív szemlélet és módszerek elsajátítása, gyakorlati alkalmazása.

Rendelkezik a szükséges anatómiai- élettani, táplálkozási, fogászati, fogpótlástani, szájsebészeti, szájhigiénés szakmai ismeretekkel.

Akár önállóan orvosi felügyelet mellett is képes a szájúregi vizsgálatokat és fogászati megelőző eljárásokat alkalmazni

Képes fogászati egészségnevelésre, fogászati betegek ápolására gondozására.

Egészségmegőrző, preventív fogászati ellátást önállóan végezni.

1.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómiai kórélettani ismeretek

Orvosi latin

Egészségfejlesztés

Munkavédelmi alapismeretek

Infekciókontroll

Egészségmegőrzés

Fogászati beavatkozások

Gyermekfogászat

1.3. Témakörök

1.3.1. Konzerváló fogászati tevékenységek

34óra

A caries

Fogalma

Vizsgálata

Etiológiája

Patogenezise.

Caries indexek

Ismerete

Alkalmazásuk szűrővizsgálatokon

A dentalis plakk

Fogalma

Jelentősége a caries kialakulásában

A táplálkozás és a fogazat betegségei közötti összefüggések.

szervezeti és egyéb befolyásoló tényezők szerepe.

Szájhigiéne szerepe a caries megelőzésében és a supregingivális

plakk kimutatása.

Szájhigiénés -indexek ismerete.

Fluoridok

Szerepe

Hatásmechanizmusa

Szisztémás prevenció

venció.

Fluorid profilaxis

Barázdazárók

Alkalmazása
Anyaga
s kivitelezése.

Caries rizikócsoportok

Meghatározása.
Rizikófaktorok vizsgálata.

Rendelőben alkalmazható mikrobiológiai vizsgálatok.(nyálvizsgálatok)

Konzerváló fogászati ellátás és a szájhigiéné.

Noninvazív terápia-caries incipiens ellátása
Üregalakítás prevenciók vonatkozásai
Restauráció anyagának megválasztása
Direkt –indirekt restaurációk
Finírozás és polírozás
Plakk-retenciók területek eliminálása

Professzionális szájhigiéné kezelés

Motiválás
Instruálás

Fogfehérítés

1.3.2. *Protetikai szájhigiéné tevékenységek*

20 óra

A foghiányok következményei

Foghiányok:

Fiziológiás elváltozások
Foghiányok osztályozása
Fogművek anyagai
Fogmű okozta irritatív hatások

A protetikai ellátás és a szájhigiéné

biosztatikai
occlusios
plakkretenciók tényezők

Higiéniai szempontok és speciális tisztítási módszerek

Rendszeres kontroll vizsgálatok jelentősége

Implantológia

Implantáció sikerét szervesen meghatározó tényezők
Műtét előtti és utáni folyamatos professzionális és egyéni higiénés teendők
Implantációs műtéten átesett betegek higiénés viszonyainak fenntartása.

Paradontológiai és szájnyálkahártya betegségek szájhigiénés

1.3.3. tevékenységei

37 óra

A fogágybetegség

Etiológiája
Epidemiológiája
Patomechanizmusa
Diagnosztikája

Klinikai szűrővizsgálatok diagnosztikus módszerei

Gingivalis indexek
Paradontológia indexek
Supra-, és subgingivalis fogkő
Gyulladás mértéke
Parodontalis szövetkárosodás
Klinikai leíró értékelése
Parodontalis szondázás
Tasakmélység
Tapadásvesztesség
Ínyrecessió
Fog mozgathatósága
Radiológiai vizsgálat
Szűrővizsgálatok

Fogágybetegség klinikai osztályozása

Parodontológiai betegek szájhigiénés kezelése

Plakkretenciós területek eliminálása
Professzionális szájhigiénés kezelés
Fogköeltávolítás
Gyökérsimítás
Polírozás
Motiválás, instruálás

Parodontalis és szájsebészeti műtétek előtti és utáni szájhigiénés kezelés és tanácsadás

ORÁLIS MEDICINA

Szájnyálkahártya betegségek esetén

Szűrővizsgálatok
Anamnézis
Betegvizsgálat (meghatározott sorrendben-protokoll)
Extra és intraorális vizsgálat

Fertőző betegségek

Ajak- és nyelv betegségek

Fizikai, kémiai és iatrogén ártalmak

Immunológiai kórképek

Allergiás bőr- és szájbetegségek

Szervrendszerek és szervek betegségeinek szájtünetei

Jóindulatú állapotok, elváltozások
Praecancerosus elváltozások és állapotok
Roszzindulatú elváltozások, daganatok
Szájhigiénés kezelések, tanácsadás, megelőzési módszerek

Gyermekfogászati szájhigiénés tevékenység, fogászati egészségnevelés

37 óra

Gyermekfogászati prevenció.

Primer preventió:

Caries indexek
Helyes táplálkozás
Fluoridok alkalmazása (szisztémás,lokális)
Fluoridos profilaxis
Korai szájhigiéné
Rendszeres szűrés
Korai kezelés
Barázdazárás
Gyermekfogászati gondozás
Motiválás, instruálás
plakk kimutatása

Szájhigiénés kezelés fogszabályozás során
Szorongás, félelem oldása fogászati beavatkozások során

Egészségnevelés a fogászatban

Egészségnevelés
Egészségfejlesztés fogalma
Egészségnevelés célja, feladata
Egészségnevelési módszerek
Kommunikáció fogalma és formái

Sikeres egészségnevelés pedagógiai és pszichológiai módszertani alapelvei

Az egészségnevelés helyszínei, gyakorlati lehetőségei
Szájhigiénére szoktatás és nevelés
Megelőző programok

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Elméleti oktatáshoz megfelelően felszerelt tanterem
Demonstrációs tanterem/szaktanterem
Audiovizuális eszközök, kiegészítőkkel
Elméleti oktatást támogató eszközökkel felszerelt tanterem
Fogászati higiénikus képzés megvalósítására alkalmas speciálisan felszerelt demonstrációs terem.

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat			x	
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x	x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x	x	
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x	x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x	x	
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x	x	
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat	x	x	x	
4.5.	Csoportos versenyjáték	x	x	x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Fogászati higiénés tevékenységek gyakorlati alkalmazása tantárgy tantárgy 128 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a képzésben résztvevőket a higiénés tevékenységek elsajátítására.
Megszerezni a gyakorlathoz nélkülözhetetlen elméleti tudást.
Hatékony egészségnevelői tevékenységet végezni.
Alkalmazni és tanítani a szájhigiénés eljárások formáit.
Elvégezni a szájjüreg vizsgálatát, alkalmazni a prevenciós eljárásokat.
Önállóan elvégezni a preventív fogászati beavatkozásokat, szájhigiénés kezeléseket ambuláns és fekvőbetegeken.
Higiéniai-, etikai-, munka-, és balesetvédelmi előírásokat és szabályokat betartani.

2.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómiai-kórélettani ismeretek
Orvosi latin
Pszichológia
Pedagógia
Egészségfejlesztés
Kommunikáció
Szakmai jogi és etikai ismeretek
Munkavédelem, környezetvédelmi ismeretek
Egészségmegőrzés
Fogászati beavatkozások
Gyermekfogászat

2.3. Témakörök

2.3.1. Plakkretenciós területek eliminálása, anyag-, és eszközismeret, fogfehérítés

54 óra

Státuszfelvétel

Betegkarton (számítógépes adatfelhasználás)
Caries indexek regisztrálása
Szűrővizsgálatoknál (epidemiológiai vizsgálatok)

Plakkretenciós területek megszüntetése

Finírozás
Polírozás
Eszköz-, és anyagismeretek
Röntgenfelvételek készítése

Plakkretenciós területek a protetikában

Barádazárás

Anyag
Eszközismeret
Kivitelezése

Fogfehérítés kivitelezése

Exogén és endogén elszíneződések
Fogfelszíneket érintő fehérítési eljárások
Oxidatív fehérítési eljárások
Vitális fogak fehérítése
Elhalt fogak fehérítése

Konzerváló fogászati ellátás és a szájhigiéné

Protetikai ellátás és a szájhigiéné
Szájhigiéné demonstrációs eszközök alkalmazása.
Fogtisztítás, száj higiéné eszközei, anyagai
Fogászati klinikus feladata fogsabályozási terápia területén
Szájhigiéné kezelés
Oktatás
Demonstrálás

2.3.2. Caries megelőzésének, parodontológiai és szájnyálkahártya betegségek megelőzésének gyakorlati letehetősege 74 óra

Dentalis plakk jelentősége, eltávolítása
Plakk kimutatása, megfestése
Szájhigiéné indexek felvétele
Professzionális plakkeltávolítás eszközei, kivitelezése

Fluorid profilaxis, fluoridok alkalmazása.

Gyermekfogászati gondozás.

Caries megelőzés egyéb lehetőségei.

Barázdazárás
Táplálkozási tanácsadás
Fogazat megbetegedései és a táplálkozás kapcsolata
Nyálszekréció meghatározása
Nyál pufferkapacitásának meghatározása
Eredmények alkalmazása

Fogászati szűrővizsgálatok

Parodontológia

Epidemiológiai és klinikai szűrővizsgálatok
Gingivalis indexek
Parodontalis indexek

Parodontalis kezelés szükségességét vizsgáló módszerek.

Szájhigiéné szerepe.

Plakkeltávolítás professzionális módszerei

Professzionális szájhigiéné eszközei
Egyéni szájhigiéné, és eszközei
Járulékos fogtisztító eszközök használata
A mechanikai fogtisztítás technikája

Fogkrémek

Kémiai plakk-kontroll

Depurálás

Ultrahang és szonikus depurátorok
Kézi depurátorok
Kézi depurálás technikája

Plakkretenciós faktorok korrigálása és eltávolítása

A végleges egyénre szabott szájhigiéné program kialakítása a szájhigiéné instrukció folyamata.

Motiválás
Instruálás az eredményes megelőzés érdekében

Parodontalis terápia

Parodontalis sebészet célkitűzései
Parodontalis tasaksebészet

Helyreállító parodontalis műtétek
 Posztoperatív tanácsok
Szájhigiénikus feladatai
 Fogmosási módszerek elsajátítása
 Szájhigiénés tanácsok fogeltávolítás és szájműtétek után
 Postoperatív tanácsok

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Parodontológiai osztály
 Fogászati rendelő,
 Demonstrációs terem
 Gyermekfogászat
 Protetikai osztály

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

2.	megbestélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat			x	
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11193-12 azonosító számú

Fogászati prevenció, szájhigiéné

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A **11193-12.** azonosító számú Fogászati prevenció, szájhigiéné megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A fogászati prevenció, szájhigiéné
FELADATOK	
Stomadontológiai szűrést végez	x
Fogpótlást viselők ellenőrzésében, gondozásában részt vesz	x
Szükség esetén fluoridos prevenciót végez	x
Szájhigiénés index meghatározását, értékelését végzi	x
A fog és szájnyálkahártya betegséget megelőző preventív programokban részt vesz	x
Táplálkozási tanácsot ad fogászati problémákra vonatkozólag	x
Szájhigiénés instruírást, motiválást végez	x
A kezelt fogak és a fogpótlások ápolási módszereit bemutatja	x
Kórházban fekvő betegek szájhigiénés feladatait végzi	x
Fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek szájhigiénés feladatait végzi	x
Szájnyálkahártya és parodontológiai betegségek megelőzésében egészségnevelést végez	x
Fogászati egészségnevelést végez: óvodás, általános és középiskolás csoportokban, egészséges és beteg felnőtt közösségekben, időskorúaknál, kismamák körében, fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek körében	x
Konzerváló fogászati kezelésekre kapcsolódó szájhigiénés tevékenységet végez	x
Az eredményes fogászati prevenció érdekében motivál és instruírá	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A fogászati higiénikus tevékenysége a gyermekfogászati prevencióban	x
Fluoridok alkalmazása, gyermekfogászati gondozás	x
Fogászati higiénikus feladatai a fogszabályozási terápia és prevenció területén	x
Fogszuvasodás prevenciója, preventív eljárások	x
Szájhigiéné alkalmazása, a táplálkozás és a szájhigiéné kapcsolata	x
Fogászati prevenció, parodontológia	x

Egészségügyi kulturáltság és a fogászati prevenció kapcsolata	x
Szájhigiéné az egészségvédelemmel és a fogászati kezelésekkal kapcsolatban	x
Szájhigiéné, szájhigiénés indexek	x
Fogmosás és a fogmásást kiegészítő szájhigiéné eszközei, anyagai	x
Szájhigiéné fogeltávolítás és szájműtétek után	x
Szájhigiéné fogpótlásokkal és konzerváló fogászati kezelésekkal kapcsolatban	x
Szájnyálkahártya és fogínybetegségek szájhigiénéje	x
Fogszabályozási terápia szájhigiénéje	x
Pedagógia és fogászati egészségnevelés	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése fogalmazás írásban	x
Szakmai nyelvű halott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x
Szájhigiéné eszközök használata	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Kézügyesség	x
Felelősség	x
Elhivatottság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Segítőkézség	x
Közérthetőség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Áttekintő képesség	x
Kreatív, eredményorientált	x
Problémaelemzés	x

3. Fogászati prevenció és szájhigiéné tantárgy

120 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Preventív szemlélet és módszerek elsajátítása, gyakorlati alkalmazása
Rendelkezik a szükséges anatómiai- élettani, táplálkozási, fogászati, fogpótlástani, szájsebészeti, szájhigiénés szakmai ismeretekkel
Akár önállóan orvosi felügyelet mellett is képes a szájüregi vizsgálatokat és fogászati megelőző eljárásokat alkalmazni
Képes fogászati egészségnevelésre, fogászati betegek ápolására gondozására.
Egészségmegőrző, preventív fogászati ellátást önállóan végezni

3.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómiai-kórélettani ismeretek
Orvosi latin
Pszichológia
Pedagógia
Egészségfejlesztés
Kommunikáció
Gyógyszertani ismeretek
Munkavédelemi, környezetvédelemi alapismeretek
Egészségmegőrzés
Fogászati beavatkozások
Gyermekfogászat

3.3. Témakörök

3.3.1. *Preventív fogászat. A caries megelőzésének lehetőségei és módszerei* 22 óra

A preventív fogászat

Fogalma
Célkitűzései

A caries megelőzésének lehetőségei és módszerei

Fluoridok szerepe
Fluorid-prevenció
Táplálkozás befolyásolása útján
Szájhigiéne szerepe
Szájhigiéné és a supragingivális plakk vizsgálata
Plakk kimutatása, megfestése
Szájhigiénés indexek
Barázdazárók alkalmazásával

3.3.2. *Fogágy és szájnyálkahártya betegségek megelőzésének módszerei* 34 óra

Fogágybetegség

Szájhigiéne szerepe
Prevenációs programok
Gyermekek parodontális prevenációs programja
Felnőttkori prevenációs programok
Plakkeltávolítás professzionális módszerei
Professzionális szájhigiéne

Egyéni szájhigiéne eszközei

Kémiai plakk-kontroll

Depurálás (fogkö-eltávolítás) kézi és gépi eszközök

Szájnyálkahártya-és stomato-onkológiai betegségek

Szájnyálkahártya betegségek prevenciója

Prevenció a stomato-onkológiában

Primér prevenció

Daganatos megbetegedések kórokai-genetikai tényezők

Dohányzás, alkohol, hő, környezetszennyezés, kábítószer

Mikroorganizmusok (fertőzések)

Krónikus fizikai, kémiai és iatrogén ártalmak

Immunológiai tényezők

Belső szervi kórokok és életmódbeli tényezők

Szekunder prevenció

Diagnosztika

Szűrővizsgálatok

Tercier prevenció

Kockázati tényezőkkel szembeni ajánlások és stratégiai irányok

3.3.3. *Prevenációs szemlélet a konzerváló és a protetikai ellátásban Fogászati iatrogén ártalmak prevenciója* **30 óra**

Konzerváló fogászat

Dentin-hiperszenzitivitás

Etiológiai tényezők

Foganyagvesztés osztályozása

Abrasio

Erózió

Demasticatio

Attritio,

Abfractio

Dentintúlérzékenység

Pathomechanizmusa

Terápiás lehetőségek

Professzionális kezelések

Dentalis erózió

Etiológiai tényezők

Pathomechanizmusa

Terápiás lehetőségei

A caries superficiális ellátásának lehetőségei

A konzerváló fogászati ellátás és a szájhigiéne

Protetikai ellátás

A preventió elveinek gyakorlati érvényesítése a protetikában

A foghiány következményei

Biológiai

Szociális

Esztétikai

Hangképzési

Pszichikai

A foghiányok következményeinek prevenció vonatkozásai

Késői

Korai

A fogpótlások prevenció vonatkozásai

Anyagtani szempontok

Fogmú okozta irritatív hatások

Statikai szempontok

Protetikai ellátás és a szájhigiéné

A fogpótlások tisztításának prevenció vonatkozásai (rögzített és kivethető fogpótlások)

Gondozása

Iatrogén ártalmak

Fizikai, kémiai tényezők

Biológiai károsító tényezők

Mikrobiológiai noxák

Infekciókontroll

Környezetvédelmi vonatkozások

A fogászati anyagok és a környezetvédelem

3.3.4. Fogszabályozási prevenció, fogazati rendellenességek. A fogászati prevenció célcsoportjai **34 óra**

Fogszabályozás

Általános megelőző tevékenység

Rendszeres fogorvosi ellenőrzés

Helyfenntartók alkalmazása

Korai fogszabályzó kezelés

Hotz-féle extractiós szisztéma

Anomáliák korai felismerése, kezelése

Gyermekfogászati gondozás

Retenció és recidíva

A fogászati prevenció célcsoportjai:

Várandós kismamák fogászati gondozása

Prenatalis prevenció szempontok-anya (leendő szülők) bevonása a prevencióba, a tanácsadásba, a fogászati kezelésekre.

A várandós kismamák fogászati gondozásának szükségessége anyai caries szaporulat és az erózió megelőzése

Terhességi ínygyulladás, koraszülés problémaköre

Terhesség és dohányzás

Táplálkozási tanácsok

Szájhigiéné szabályok

Prevenció a kisgyermek három éves koráig

A fogzás, az első fogorvosi vizit

A kisgyermekkorai caries és megelőzés

A „baby bottle” szindróma és megelőzése

A kisgyermek szájaápolása

Óvodáskorú gyermekek preventív fogászati gondozása (csoportos foglalkozás)

Az iskoláskorú gyermekek preventív fogászati gondozása (fogváltás)

Csoportos és egyéni megelőző foglalkozások

Prevenációs tanácsadás és megelőző kezelések az ifjúságnál

Felnőttek prevenációs gondozása

Fogyatékkal élők preventív fogászati ellátása gondozása

Időskorúak preventív fogászati ellátása, gondozása

Szisztémás betegségben szenvedők preventív fogászati ellátása, gondozása

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Konzerváló fogászati osztály

Gyermekfogászati osztály

Parodontológiai osztály

Protetikai osztály

Demonstrációs tanterem

Szociális intézmény

Oktatási intézmény

Fogorvosi rendelő

Kórházi osztály

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbestélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat			x	
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Klinikai fogászati gyakorlat tantárgy tantárgy

128 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Hatékony egészségnevelői tevékenységet végezni
 Alkalmazni és tanítani a szájhigiénés eljárások formáit
 Elvégezni a szájjüreg vizsgálatát, alkalmazni a prevenciók eljárásokat
 Önállóan elvégezni a preventív fogászati beavatkozásokat, szájhigiénés kezeléseket ambuláns és fekvőbetegeken
 Higiéniai-, etikai-, munka- és balesetvédelmi előírásokat és szabályokat betartani

4.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómiai-kórélettani ismeretek
Orvosi latin
Pszichológia
Pedagógia
Kommunikáció
Munkavédelem, környezetvédelem
Egészségmegőrzés
Egészségfejlesztés
Fogászati beavatkozások
Gyermekfogászat

4.3. Témakörök

4.3.1. Fogászati prevenció feladatok gyakorlati alkalmazása. Professzionális szájhigiénés kezelés **39 óra**

Szájhigiénére szoktatás és nevelés.

Instruálás
Informálás
Demonstrálás-modellen, bemutató fogsoron, szájban
Motiválás
Plakk kimutatása
Lepedékfestés
Gyakorlás
Önkontroll
Ellenőrzés
Visszajelzés
Elemzés
Elismerés
Javítás

Csoportos és egyéni megelőző foglalkozások

Egészségnevelés
Felvilágosító munka

Preventív programok beindítása, szervezése

Szájhigiéne gyakorlati alkalmazása caries, fogágybetegségek megelőzésében

Szájhigiéne gyakorlati alkalmazása fogpótlás, fogszabályozás olyamatában

Orális higiéné lehetőségei szájnyálkahártya betegségekben

(életmód, káros szenvedélyek, rossz szokások, genetikai tényezők felvilágosítás)

Fogszuvasodást megelőző beavatkozások

Barázdazárás
Fluorid profilaxis
Táplálkozás befolyásolásával
Szájhigiénés segítségadás
Szájhigiénés instrukció
Szűrővizsgálatok előkészítése, kivitelezése
Caries-indexek
Szájhigiénés indexek

Parodontális indexek alkalmazása a gyakorlatban
Preventív programok beindítása, szervezése
Professzionális szájhigiénés kezelés:

Professzionális szájhigiénés eszközök, műszerek ismerete, kivitelezése
Mechanikai plakkeltávolítás és eszközei
Egyéni szájhigiéne, fogmosási technikák bemutatása, oktatása
Szájhigiénére nevelés, oktatás, korszerű módszerek

4.3.2. Célcsoportok egészségnevelése

65 óra

Egészségnevelés és egészségmegőrzés
Egészségnevelési módszerek alkalmazása
Egészséges életmód, táplálkozás, szájhigiéné oktatása
Kommunikáció

Kétirányú kommunikáció
Komunikáció formái (egyéni, csoportos, közösségi szerveződés, tömegkommunikáció)
Aktív-és passzív
Verbális non-verbális

Egészségnevelési programok
Szájhigiénére oktatás, nevelés

Az egészségnevelés helyszínei, gyakorlati lehetőségei

Fogászati rendelő
Kezelőhelyiség, fogászati szék
Prevenációs helyiségek
Egyéb egészségügyi intézmény
Oktatási intézmény
A beteg otthona
Gondozóintézetek
Egészségügyi társadalmi rendezvények
Klubok, munkahelyek

Célcsoportok:

Fogászati megelőzés
Megelőző programok jellegzetességei
Várandós kismamák prevenációs gondozása
Óvodai foglalkozások
Iskolai foglalkozások
Felnőtteknek, szülőknek, gondozóknak
Pedagógusoknak szóló üzenetek
Gyermek és ifjúsági megelőző programok

Dentális profilaxis

Fiataloknál
Felnőttek prevenációs gondozása
Preventív fogászati gondozás időskorúaknál
Szisztémás betegségben szenvedők preventív fogászati ellátása, gondozása
Fogyatékkal élők preventív fogászati gondozása
Kórházi betegosztályokon végzett szájhigiénés feladatok elvégzése

4.3.3. Stomato-onkológiai szűrés. Szájsebészeti parodontális műtétek utáni gondozás, szájhygiénés kezelések **24 óra**

Szájüregi praecancerosisok korai felismerése, diagnosztikájának jelentősége az orális daganatok prevenciójában

Megelőzés primér prevenció

Korai kezelések, műtétek szekunder prevenció

Rehabilitálás, gondozás terciér prevenció

Szűrőprogramok előkészítése megszervezése, kivitelezése

Extra és intraorális betegvizsgálat meghatározott sorrend szerint

Kiegészítő vizsgálatok (labor, röntgen, mikrobiológiai)

Megelőzés, betegek oktatása, felvilágosítás:

Káros hatások, tényezők

Táplálkozási szokások

Életmód

Előadások

Egészségnapok

Fogászati szűrés keretében

Szájsebészeti, parodontális műtétek utáni gondozásban, szájhygiénés kezelésekben részt vesz, fekvőbeteg osztályon és ambuláns beavatkozásoknál

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Konzerváló fogászati osztály

Szájsebészeti osztály

Fekvőbeteg osztály

Intézmények

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbestélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat			x	
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.